

ХМІЛЬНИК

Інноваційна модель надання соціальних послуг

Передумови

Хмельник, місто обласного значення і єдина радонова оздоровниця в Україні, у 2011 році був визнаний курортом державного значення.

На обліку у міських соціальних службах перебувають більше трьох тисяч самотніх, хворих і малозабезпечених людей, пенсіонерів, ветеранів, «чорнобильців», багатодітних родин, матерів із малолітніми дітьми. Більшість таких громадян проживає у скруті і потребує суттєвої підтримки. Міська влада особливу увагу приділяє наданню їм соціальної допомоги та поліпшенню їх життя. Зважаючи на обмеженість можливостей місцевого бюджету, у Хмельнику було запропоновано інноваційний підхід до розв'язання проблеми.

Нововведення

Управління праці та соціального захисту населення Хмельницької міської ради (УПСЗН) і територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Хмельника (терцентр) з метою залучення додаткових коштів для вирішення питань соціальної допомоги кілька років поспіль розробляли та подавали проекти на обласний та Всеукраїнський конкурси проектів і програм розвитку місцевого самоврядування. Завдяки здобутим перемогам протягом 2008-2012 років вдалося спрямувати додаткові ресурси у розвиток територіальної громади. Зокрема, за кошти грантів та завдяки організації робіт господарським способом (на безоплатній основі власними силами) проведено благоустрій території управління (2008 рік), облаштовано зразковий дендрологічний ландшафтно-садовий сквер «Гармонія» (2009 рік), створено господарсько-садовий комплекс (2011 рік). Логічним продовженням цієї діяльності стало впровадження на основі діючої матеріальної бази УПСЗН та терцентру Хмельника за участі організацій-партнерів інноваційної комплексної моделі надання нових видів соціаль-

них послуг «Берегиня» (2012-2013 роки).

Суть нововведення полягає у поєднанні процесу власного вирощення злакових культур, овочів та фруктів, їх переробки, надання натуральної допомоги продуктами харчування визначеним категоріям громадян та послуг соціально-побутової адаптації. Нова модель дозволяє не тільки покращити рівень забезпечення якісними продуктами харчування соціально вразливих городян, але й суттєво розширює їх поінформованість у питаннях соціального, пенсійного, медичного забезпечення. Такий підхід сприяє активній участі клієнтів терцентру у всіх заходах та в житті міської громади, що позитивно впливає на морально-психологічне здоров'я.

Результати

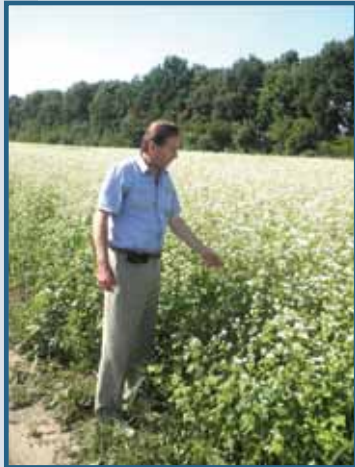
У територіальному центрі соціального обслуговування працює відділення соціально-побуто-

41

вої адаптації. Тут облаштовано приміщення для інформативних, тематичних, святкових заходів, лекцій, навчань, які відвідують ветерани, пенсіонери, самотні громадяни, створені міні-музей «Зустріч поколінь» та світлиця «Хмільницька господа». За ініціативи ветеранського активу утворено співочий гурт «Хмільничанки-подоланки», що є незмінним учасником святкових заходів терцентру.

На обліку у відділенні перебуває 280 людей, 100 з них на постійній основі відвідують різноманітні гуртки декоративно-прикладного мистецтва (писанкарства, випалювання по тканині, декупажу тощо), де отримують можливість спілкуватися між собою, змістовно проводити вільний час, навчатися, обмінюватись досвідом та реалізувати свій творчий потенціал. Щодня для бажаючих проводяться заняття з лікувальної фізкультури із використанням тренажерів (велотренажер, бі-

гова доріжка, дошка Євмінова).

В рамках відділення соціально-побутової адаптації працює Університет третього віку. Вже перших 10 випусників поважного віку оволоділи навичками роботи на комп'ютері у режимі користувача і отримали відповідні сертифікати.

Доброю традицією стало проведення в терцентрі святкових заходів з нагоди новорічно-різдвяних свят, Дня соціальної справедливості, Великодня, Дня Перемоги, Дня захисту дітей, Дня незалежності України, Дня міста, Дня ветерана, благодійних акцій «Єдина родина».

В рамках моделі надання нових видів соціальних послуг «Берегиня» створено механізм комплексної взаємодії між відділенням соціально-побутової адаптації та постійно діючим господарсько-садовим комплексом для надання вразливим категоріям громадян натуральної допомоги. Продуктові набори формуються з власноруч вирощених: овочів (картопля, буряк, морква, капуста, огірки, помідори, кабачки, редиска,

зелень кропу, петрушки, молодої цибулі), фруктів і сухофруктів (абрикоси, персики, яблука, груші) та злакових (гречки). Також створена колекція чаю «Дари природи Хмельницького краю». Овочі та фрукти вирощуються із застосуванням сучасних екологічних агротехнічних технологій, а для їх оперативної доставки використовуються велосипеди, скутер тощо.

За рахунок самостійно вирощеного врожаю у 2011-2013 роках (з часу використання земельної ділянки) більше 3000 людей похилого віку, інвалідів та ветеранів, які перебувають на обліку в терцентрі, отримали продуктові набори на загальну суму близько 60.0 тис. грн. Зокрема, у 2013 році благодійну допомогу залученими та власноруч

вирощеними продуктами харчування отримали близько 1500 хмельничан різних категорій на загальну суму більше 30.0 тис.грн.

Слід зазначити, що подібна натуральна допомога власного виробництва є унікальним прикладом на теренах України.

Впровадження інноваційної моделі надання нових соціальних послуг у Хмельницькому слугує прикладом активної взаємодії міської влади з

громадськістю та партнерами, а також ефективного використання наявних та залучення додаткових ресурсів для поліпшення соціального обслуговування жителів міста.

Ця практика Хмельника увійшла в число переможців Конкурсі «Кращі практики місцевого самоврядування-2013», який проводила Програма Ради Європи «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні».

Інформація для контактів

**Редчик Сергій Борисович,
начальник управління праці та
соціального захисту населення
Хмельницької міської ради,
Заслужений працівник
соціальної сфери України.
2-й провулок Пушкіна, 8
м. Хмельник, Вінницька область 22000
тел. 4338-2 33 72
ел.пошта: socprotect_hm@ukr.net**